

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 13. syyskuuta 2023
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2022/0392(COD)

12714/23
ADD 1

PI 133
COMPET 840
MI 718
IND 450
IA 213
CODEC 1543

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Pysyvien edustajien komitea (Coreper I)
Vastaanottaja:	Neuvosto
Ed. asiak. nro:	12183/23 ADD 1
Kom:n asiak. nro:	15400/22 + ADD 1-5
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI mallien oikeudellisesta suojasta (uudelleenlaadittu) – Yleisnäkemys

---

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä puheenjohtajavaltion kompromissiteksti edellä mainitusta ehdotuksesta kilpailuneuvoston 25. syyskuuta 2023 pidettävää istuntoa varten.

Komission ehdotukseen nähden tehdyt muutokset on **lihavoitu ja alleviivattu** ja poistot merkitty hakasulkein [...].

2022/0392 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

mallien oikeudellisesta suojasta (uudelleenlaadittu)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 98/71/EY² on määrä tehdä muutoksia. Mainittu direktiivi olisi selkeyden vuoksi laadittava uudelleen.

---

¹ EUVL C [...], [...], s. [...].

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/71/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 1998, mallien oikeudellisesta suojasta (EYVL L 289, 28.10.1998, s. 28).

- (2) Direktiivillä 98/71/EY yhdenmukaistettiin ne aineellista mallioikeutta koskevat jäsenvaltioiden keskeiset säännökset, joiden direktiivin hyväksymisen aikaan katsottiin suorimmin vaikuttavan sisämarkkinoiden toimintaan estämällä tavaroiden vapaata liikkuvuutta ja palveluiden tarjoamisen vapautta unionissa.
- (3) Jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön mukainen mallisuoja on tarjolla sen suojan rinnalla, joka on saatavilla unionin tasolla Euroopan unionin mallien, jäljempänä 'EU-mallit' kautta, jotka ovat luonteeltaan yhtenäisiä ja voimassa kaikkialla unionissa neuvoston asetuksen (EY) N:o 6/2002³ mukaisesti. Kansallisen ja unionin tason suojajärjestelmien rinnakkaisuus ja niiden välinen tasapaino muodostavat unionin toimintatavan perustan henkisen omaisuuden suojaamisessa.
- (4) EU:n toimintalinjojen säännöllistä tarkistamista koskevan paremman sääntelyn agendan⁴ mukaisesti komissio toteutti mallisuojojärjestelmien toiminnasta unionissa laajan arvioinnin, johon sisältyi kattava taloudellinen ja oikeudellinen arviointi, jonka tueksi tehtiin useita tutkimuksia.
- (5) Neuvosto pyysi teollis- ja tekijänoikeuspolitiikasta ja teollismalleja koskevan unionin järjestelmän tarkistamisesta [...] **10** päivänä marraskuuta 2020 antamissaan päätelmissä⁵ komissiota esittämään ehdotuksia asetuksen (EY) N:o 6/2002 ja direktiivin 98/71/EY tarkistamiseksi. Tarkistusta pyydettiin, koska teollismalleihin liittyviä suojajärjestelmiä olisi nykyaikaistettava ja mallisuojusta tehtävä entistä houkuttelevampaa yksittäisille mallien luojille ja yrityksille, erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille. Tarkistusta pyydettiin erityisesti, jotta voitaisiin käsitellä ja tarkastella muutoksia, joilla pyritään tukemaan ja vahvistamaan unionin, kansallisen ja aluetason mallisuojojärjestelmien toisiaan täydentävää suhdetta ja tekemään lisää työtä unionin mallisuojojärjestelmien eroavaisuuksien vähentämiseksi.

---

³ Neuvoston asetus (EY) N:o 6/2002, annettu 12 päivänä joulukuuta 2001, yhteisömallista (EYVL L 3, 5.1.2002, s. 1).

⁴ Komission tiedonanto: EU-agenda: paremmalla sääntelyllä parempiin tuloksiin, COM(2015) 215 final.

⁵ Neuvoston päätelmät teollis- ja tekijänoikeuspolitiikasta ja teollismalleja koskevan unionin järjestelmän tarkistamisesta 2020/C 379 I/01 (EUVL C 379I, 10.11.2020, s. 1).

- (6) Arvioinnin lopullisten tulosten perusteella komissio ilmoitti 25 päivänä marraskuuta 2020 antamassaan tiedonannossa ”Kaikki irti EU:n innovointipotentiaalista – Teollis- ja tekijänoikeuksia koskeva toimintasuunnitelma EU:n elpymisen ja palautumiskyvyn tueksi”⁶, että EU:n tavaramerkkilainsäädännön onnistuneen uudistuksen jälkeen se aikoo tarkistaa EU:n mallisuojaalainsäädäntöä.
- (7) Euroopan parlamentti piti 10 päivänä marraskuuta 2021 teollis- ja tekijänoikeuksista antamassaan mietinnössä⁷ myönteisenä komission halukkuutta nykyaikaistaa mallisuojaajaa koskevaa unionin lainsäädäntöä, kehotti komissiota yhdenmukaistamaan edelleen hakemista ja mitätöintimenettelyjä jäsenvaltioissa ja ehdotti, että komissio harkitsee direktiivin 98/71/EY ja asetuksen (EY) N:o 6/2002 sovittamista yhteen oikeusvarmuuden parantamiseksi.
- (8) Kuuleminen ja arviointi ovat paljastaneet, että kansallisten lakien aiemmasta yhdenmukaistamisesta huolimatta on edelleen aloja, joilla pidemmälle menevällä yhdenmukaistamisella voisi olla myönteinen vaikutus kilpailukykyyn ja kasvuun.
- (9) Jotta voidaan turvata hyvin toimivat sisämarkkinat ja jotta unionissa voidaan tarvittaessa helpottaa mallioikeuksien hankkimista, hallinnointia ja suojaamista unionin yritysten, erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten, kasvun ja kilpailukyvyn hyväksi samalla ottaen huomioon kuluttajien edut, on tarpeen laajentaa direktiivillä 98/71/EY saavutettua lainsäädännön lähentymistä koskemaan myös muita aineellisen mallioikeuden piirteitä, joilla säännellään asetuksen (EY) N:o 6/2002 mukaisella rekisteröinnillä suojattuja malleja.

---

⁶ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Kaikki irti EU:n innovointipotentiaalista – Teollis- ja tekijänoikeuksia koskeva toimintasuunnitelma EU:n elpymisen ja palautumiskyvyn tueksi (COM/2020/760 final).

⁷ Mietintö toimintasuunnitelmasta EU:n elpymisen ja palautumiskyvyn tueksi (2021/2007(INI)).

- (10) Lisäksi on tarpeen lähentää menettelysääntöjä, jotta helpotetaan mallioikeuksien hankkimista, hallinnointia ja suojelua unionissa. Sen vuoksi olisi sovitettava yhteen tietyt mallien rekisteröintiä jäsenvaltioissa ja EU:n mallijärjestelmässä koskevat keskeiset menettelysäännöt. Kansallisen lainsäädännön mukaisten menettelyjen osalta riittää yleisten periaatteiden säätäminen, jolloin jäsenvaltioille jää vapaus vahvistaa tarkemmat säännöt.
- (11) Tällä direktiivillä ei estetä sellaisen [...] lainsäädännön soveltamista malleihin, joka tarjoaa muuta kuin mallin rekisteröinnin tai julkaisemisen nojalla annettavaa suojaa, esimerkiksi **unionin** lainsäädäntöä, joka koskee rekisteröimättömiä malleja, **tai kansallista tai unionin lainsäädäntöä, joka koskee** tavaramerkkejä, patenteja ja hyödyllisyysmalleja, vilpillistä kilpailua tai siviilioikeudellista vastuuta.
- (12) On tärkeää vahvistaa rekisteröityjen mallien suojaamista koskevan erityislainsäädännön ja tekijänoikeuslainsäädännön antaman kaksinkertaisen suojan periaate, minkä vuoksi mallioikeuksilla suojatut mallit pitäisi voida suojata myös tekijänoikeuden kattamina teoksina sillä edellytyksellä, että [...] tekijänoikeuslainsäädännön vaatimukset täyttyvät.
- (13) Sisämarkkinoiden tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että rekisteröityä mallia koskevan oikeuden saamisen edellytykset ovat samat kaikissa jäsenvaltioissa.
- (14) Sen saavuttamiseksi on tarpeen antaa yhdenmukaiset määritelmät mallin ja tuotteen käsitteille tavalla, joka on selkeä, avoin ja teknisesti ajan tasalla, kun otetaan huomioon myös sellaisten uusien mallien tulo, jotka eivät ole osa fyysisiä tuotteita. Tältä osin merkityksellisten tuotteiden luettelo ei ole kattava, mutta on aiheellista erottaa toisistaan fyysiseen esineeseen sisältyvät tuotteet, graafisessa esityksessä ilmenevät tuotteet tai tuotteet, jotka ilmenevät [...] **sisä- tai ulkoympäristön** muodostamiseen tarkoitettujen esineiden tilajärjestelynä. Tässä yhteydessä olisi tunnustettava, että **animaatio, kuten tuotteen** piirteiden liikkeet **tai** siirtymät, [...] **voi** vaikuttaa mallien ulkoasuun erityisesti sellaisissa malleissa, jotka eivät ilmene fyysisessä esineessä.

- (15) Lisäksi tarvitaan yhdenmukainen määritelmä niille uutuutta ja yksilöllistä luonnetta koskeville vaatimuksille, jotka rekisteröitävän mallin on täytettävä.
- (16) Tavaroiden vapaan liikkuvuuden helpottamiseksi on tarpeen periaatteessa varmistaa se, että rekisteröidyt mallioikeudet antavat oikeuden haltijalle yhtäläisen suojan kaikissa jäsenvaltioissa.
- (17) Oikeuden haltijalle annetaan rekisteröimisellä suoja kaikkiin tai osaan niistä tuotteen mallipiirteistä, jotka on näkyvästi esitetty hakemuksessa ja ovat tulleet tunnetuiksi joko kyseiset asiakirjat julkaisemalla tai antamalla mahdollisuus tutustua niihin.
- (18) [...] **Lukuun ottamatta sitä, että mallin piirteet on esitettävä näkyvästi hakemuksessa, niiden** ei tarvitse olla näkyvissä tietynä ajankohtana tai tietyssä käyttötilanteessa mallisuojan saamiseksi. [...] **Poikkeuksena** tähän periaatteeseen suoja ei pitäisi ulottaa moniosaisen tuotteen osiin, jotka eivät sen tavanomaisen käytön aikana ole näkyvissä, eikä osan sellaisiin piirteisiin, jotka eivät ole näkyvissä, kun se on asennettu, tai jotka eivät itsessään täyttäisi uutuuden ja yksilöllisen luonteen vaatimuksia. Tämän vuoksi sellaisia moniosaisen tuotteen osien mallin piirteitä, jotka on näistä syistä jätetty suojan ulkopuolelle, ei pitäisi ottaa huomioon arvioitaessa, täyttävätkö mallin muut piirteet suojan saamiselle asetetut vaatimukset.
- (19) Vaikka tuotenimikkeet eivät sinänsä vaikuta mallisuojan laajuuteen, ne voivat mallia esittävän kuvan ohella auttaa määrittämään sen tuotteen luonteen, johon malli on sisällytetty tai johon se on tarkoitettu sovellettavaksi. Lisäksi tuotenimikkeet parantavat mallien haettavuutta teollisoikeuksia käsittelevien virastojen pitämässä tietokannoissa. Sen vuoksi ennen rekisteröintiä olisi varmistettava tarkat tuotenimikkeet, jotka helpottavat hakuja ja lisäävät rekisterin avoimuutta ja käytettävyyttä, aiheuttamatta kuitenkaan aiheetonta räsitusta hakemuksen tekijöille.

- (20) Arvioitaessa, onko mallilla yksilöllinen luonne, olisi otettava perustaksi se, poikkeako mallia tarkastelevan asiantuntevan käyttäjän siitä saama yleisvaikutelma olemassa olevien mallien joukkoon kuuluvan jonkin muun mallin antamasta vaikutelmasta, ottaen huomioon sen tuotteen luonteen, johon mallia sovelletaan tai johon se sisältyy, ja erityisesti sen teollisuudenalan, johon se kuuluu, sekä mallin luojalla olevan vapauden sen kehittäessä.
- (21) Teknologista innovaatiota ei pitäisi estää myöntämällä mallisuoja ainoastaan sellaisista piirteistä tai sellaisten piirteiden järjestelystä koostuville malleille, jotka ovat yksinomaan teknisen toiminnan sanelemia. On selvää, ettei tämä merkitse sitä, että mallilla on oltava esteettisiä ominaisuuksia. Rekisteröity mallioikeus voidaan julistaa mitättömäksi, jos sen ulkoasun piirteiden, erityisesti visuaalisten seikkojen, valinnassa ei ole kiinnitetty huomiota muuhun kuin tuotteen tarpeeseen täyttää jokin tekninen toiminto.
- (22) Erimerkkisten tuotteiden yhteensopivuutta ei myöskään pitäisi estää ulottamalla mallisuoja mekaanisiin sovitukseen.
- (23) Moduulituotteiden mekaaniset sovitukset voivat kuitenkin olla olennainen osa moduulituotteen uutuutta, ja niillä voi olla suuri markkina-arvo, minkä vuoksi niille pitäisi voida myöntää suoja.
- (24) Mallioikeutta ei saisi myöntää mallille, joka on yleisen järjestyksen tai hyvien tapojen vastainen. Tämä direktiivi ei merkitse yleistä järjestystä tai hyviä tapoja koskevien kansallisten käsitteiden yhdenmukaistamista.
- (25) Sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta on erittäin tärkeää yhtenäistää rekisteröidyille malleille myönnetyn suojan voimassaoloaika.
- (26) Tämän direktiivin säännökset eivät vaikuta kilpailusääntöjen soveltamiseen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 ja 102 artiklan nojalla.

(27) Rekisteröintihakemuksen aineelliset hylkäämisperusteet ja rekisteröityjen mallioikeuksien mitättömäksi julistamisen aineelliset perusteet olisi lueteltava tyhjentävästi kaikissa jäsenvaltioissa.

(27 a) Jotta voitaisiin estää muiden kuin teollisoikeuden suojelemista koskevan Pariisin yleissopimuksen 6 b artiklassa tarkoitettujen, kyseisessä jäsenvaltiossa julkisen edun kannalta erityisen tärkeiden symbolien epäasianmukainen käyttö, jäsenvaltioiden olisi kuitenkin voitava vapaasti säätää erityisistä perusteista rekisteröinnin hylkäämiselle. Jotta voitaisiin estää kansallista etua koskevien kulttuuriperintöön kuuluvien elementtien, kuten esineiden, käsityön, puvun, muistomerkkien tai rakennusryhmän, virheellinen rekisteröinti ja väärinkäyttö, jäsenvaltioiden olisi voitava vapaasti säätää erityisistä perusteista rekisteröinnin hylkäämiselle ja mitättömäksi julistamiselle.

(28) Kun otetaan huomioon 3D-tulostusteknologian kasvava käyttö eri toimialoilla ja siitä aiheutuvat haasteet mallioikeuden haltijoille, kun haltijat pyrkivät tehokkaasti estämään suojattujen malliensa helpon laittoman kopioinnin, on aiheellista säätää, että kaikkien mallin tallentavien välineiden tai ohjelmistojen luominen, lataaminen, kopiointi ja tarjolle saattaminen suojattua mallia loukkaavan tuotteen toisintamiseksi merkitsee oikeudenhaltijan lupaa edellyttävää mallin käyttöä.

(29) Jotta mallisuoja voidaan vahvistaa ja väärennöksiä torjua entistä tehokkaammin ja jäsenvaltioiden niiden kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti, jotka perustuvat Maailman kauppajärjestön (WTO) oikeuskehukseen, erityisesti tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen V artiklaan, joka koskee kauttakulun vapautta, ja geneeristen lääkkeiden osalta TRIPS-sopimusta, ja kansanterveyttä koskevaan WTO:n Dohan ministerikokouksen julistukseen, rekisteröidyn mallioikeuden haltijalla olisi oltava oikeus estää kolmansia osapuolia tuomasta tuotteesta kolmansista maista siihen jäsenvaltioon, jossa malli on rekisteröity, vaikka niitä ei luovuteta siellä vapaaseen liikkeeseen, jos malli on ilman lupaa sisällytetty tai sitä on sovellettu identtisenä näihin tuotteisiin tai kun mallia ei voida olennaisilta ulkoasun piirteiltään erottaa tällaisista tuotteista.

- (30) Tätä varten olisi sallittava se, että rekisteröidyn mallin oikeudenhaltijat estävät mallia loukkaavien tuotteiden tulon markkinoille ja niiden asettamisen kaikkiin tullitilanteisiin, mukaan lukien erityisesti kauttakuljetus, jälleenlaivaaminen, varastointi, vapaa-alueet, väliaikainen varastointi, sisäinen jalostus tai väliaikainen maahantuonti, myös silloin kun tällaisia tuotteita ei ole tarkoitus saattaa kyseisen jäsenvaltion markkinoille. Tullitarkastuksia tehdessään tulliviranomaisten olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 608/2013⁸ säädettyä toimivaltaa ja siinä määritellyjä menettelyjä, myös oikeudenhaltijoiden pyynnöstä. Tulliviranomaisten olisi erityisesti suoritettava asianmukaiset tarkastukset riskianalyysiperusteiden mukaisesti.
- (31) Jotta voidaan sovittaa yhteen tarve varmistaa mallioikeuksien tehokas täytäntöönpano ja tarve välttää laillisten tuotteiden vapaalle kaupalle aiheutuvaa haittaa, mallin haltijan oikeuden olisi päätyttävä, jos myöhemmän menettelyn aikana, kun asia on annettu sellaisen lainkäyttöelimen tai muun viranomaisen käsiteltäväksi, jolla on toimivalta tehdä perusteltu päätös siitä, onko rekisteröityä mallioikeutta loukattu, tuotteiden ilmoittaja tai haltija pystyy osoittamaan, että rekisteröidyn mallioikeuden haltijalla ei ole oikeutta estää tuotteiden markkinoille saattamista tavaroiden lopullisessa määräraamassa.

---

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 608/2013, annettu 12 päivänä kesäkuuta 2013, teollis- ja tekijänoikeuksien tullivalvonnasta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1383/2003 kumoamisesta (EUVL L 181, 29.6.2013, s. 15).

- (32) Rekisteröidyllä mallioikeudella myönnettyihin yksinoikeuksiin olisi sovellettava asianmukaisia rajoituksia. Yksityisen ja ei-kaupallisen käytön ja kokeellisiin tarkoituksiin suoritettavien toimien lisäksi tällaiseen sallittujen käyttötarkoitusten luetteloon olisi kuuluttava toisintaminen lainausten ottamiseksi tai opetuskäyttöön, viitteellinen käyttö vertailevassa mainonnassa sekä käyttö kommentteihin tai parodiaan sillä edellytyksellä, että nämä toimet ovat hyvän kauppatavan mukaisia eivätkä kohtuuttomasti haittaa mallin tavanomaista hyödyntämistä. Kolmansien osapuolten toteuttama mallin käyttö taiteellista ilmaisua varten olisi katsottava oikeudenmukaiseksi, kun siinä samanaikaisesti noudatetaan teollisuudessa tai kaupassa omaksuttua hyvää liiketapaa. Tätä direktiiviä olisi lisäksi sovellettava tavalla, jolla varmistetaan perusoikeuksien ja -vapauksien sekä varsinkin sananvapauden täysimääräinen kunnioittaminen.
- (33) Mallisuojan tarkoituksena on myöntää yksinoikeus tuotteen ulkoasuun, ei monopolia itse tuotteeseen. Jos suoja annetaan mallille, jolle ei ole käyttökelpoista vaihtoehtoa, tuloksena on tosiasiallinen monopoli tuotteeseen. Tällaista suojaa voitaisiin pitää lähes mallisuojajärjestelmän väärinkäyttönä. Jos kolmansilla osapuolilla on mahdollisuus valmistaa ja toimittaa varaosia, kilpailu pysyy yllä. Jos taas mallisuoja ulotetaan koskemaan varaosia, nämä kolmannet osapuolet loukkaisivat mallisuojan haltijan oikeuksia, kilpailu häviäisi ja mallisuojan haltija saisi tosiasiallisen monopolin tuotteeseensa.
- (34) Erot jäsenvaltioiden lainsäädännössä, joka koskee suojattujen mallien käyttöä moniosaisen tuotteen korjaamiseen sen alkuperäisen ulkoasun palauttamiseksi, vaikuttavat suoraan sisämarkkinoiden toteutumiseen ja toimintaan, kun se tuote, johon malli sisältyy tai johon mallia sovelletaan, on muodosta riippuvainen osa moniosaista tuotetta. Tällaiset erot vääristävät kilpailua ja kauppaa sisämarkkinoilla ja luovat oikeudellista epävarmuutta.

- (35) Tämän vuoksi on sisämarkkinoiden sujuvan toiminnan ja oikeudenmukaisen kilpailun turvaamiseksi tarpeen lähentää mallisuoja koskevaa jäsenvaltioiden lainsäädäntöä, siltä osin kuin on kyse suojattujen mallien käytöstä moniosaisen tuotteen korjaamiseen sen alkuperäisen ulkoasun palauttamiseksi, lisäämällä niihin samanlainen korjauslauseke, joka jo nyt sisältyy asetukseen (EY) N:o 6/2002 ja jota sovelletaan EU-malleihin unionin tasolla, mutta soveltamalla sitä nimenomaisesti ainoastaan moniosaisen tuotteiden muodosta riippuvaisiin osiin. Koska tällaisella korjauslausekkeella on tarkoitus tehdä mallioikeuksista täytäntöönpanokelvottomia silloin, kun sellaisen tuotteen, joka on osa moniosaista tuotetta, mallia käytetään moniosaisen tuotteen korjaamiseen, jotta sen alkuperäinen ulkoasu voidaan palauttaa, korjauslauseke olisi sisällytettävä tämän direktiivin mukaisiin mallioikeuden loukkauksia koskeviin puolustuskeinoihin. Lisäksi sen varmistamiseksi, että kuluttajia ei johdeta harhaan vaan he voivat tehdä tietoon perustuvan päätöksen korjaukseen käytettävissä olevien kilpailevien tuotteiden välillä, lainsäädännössä olisi myös täsmennettävä, että korjauslausekkeeseen ei voi vedota sellainen osan valmistaja tai myyjä, joka ei ole asianmukaisesti ilmoittanut kuluttajille moniosaisen tuotteen korjaamiseen käytettävän tuotteen **kaupallista** alkuperää **eli tyypillisesti sen tuottajaa**.
- (36) Jotta aiempaa käyttöä koskevat jäsenvaltioiden erilaiset edellytykset eivät aiheuta eroja saman mallin oikeusvoimaan eri jäsenvaltioissa, on aiheellista varmistaa, että kenellä tahansa kolmannella henkilöllä olisi oltava rajoitettu oikeus käyttää mallia, jos kyseinen henkilö osoittaa aloittaneensa vilpittömässä mielessä jäsenvaltiossa sellaisen rekisteröidyn mallioikeuden suojaaman mallin käytön, joka ei ole mainitun mallin jäljennös, tai tehneensä vakavia ja tosiasiallisia valmisteluja sen käytön aloittamiseksi ennen hakemuksen tekemispäivää tai ennen etuoikeuspäivää, mikäli etuoikeutta vaaditaan.

- (37) Mallisuoja saannin parantamiseksi ja helpottamiseksi sekä oikeusvarmuuden ja ennakoitavuuden lisäämiseksi jäsenvaltioissa noudatettavan mallien rekisteröintimenettelyn olisi oltava tehokas ja läpinäkyvä, ja siinä olisi noudatettava samanlaisia sääntöjä kun ne, joita sovelletaan EU-malleihin.
- (38) Tämän vuoksi on tarpeen vahvistaa **olennaisia** yhteisiä sääntöjä, jotka koskevat mallin [...] visuaaliseen esittämiseen sovellettavia vaatimuksia ja siihen käytettäviä teknisiä välineitä kaikissa visuaalisen toisintamisen muodoissa hakemusvaiheessa, kun otetaan huomioon mallien visuaalisessa esittämisessä tapahtunut tekniikan kehitys ja unionin tuotannonalojen tarpeet uusien (digitaalisten) mallien osalta. Jäsenvaltioiden olisi lisäksi vahvistettava yhdenmukaistetut standardit lähentämällä toimintatapojaan.
- (39) Tehokkuuden lisäämiseksi on myös aiheellista sallia se, että hakijat yhdistävät useita malleja yhteen yhteiseen hakemukseen ja että hakijat voivat toimia näin ilman vaatimusta, että tuotteet, joihin mallit on tarkoitus sisällyttää tai joihin niitä on tarkoitus soveltaa, kuuluvat kaikki teollisuusmallien kansainvälisen luokituksen samaan luokkaan.
- (40) Mallin tavanomainen julkaiseminen sen rekisteröinnin jälkeen voisi joissakin tapauksissa tuhota tai vaarantaa malliin liittyvän kaupallisen toimen onnistumisen. Tällaisissa tapauksissa helposti toteutettava julkaisemisen lykkääminen voi ratkaista tilanteen. Johdonmukaisuuden ja suuremman oikeusvarmuuden vuoksi julkaisemisen lykkäämiseen olisi unionissa sovellettava samoja sääntöjä, jolloin myös autetaan yrityksiä pienentämään mallien hallinnointikustannuksia.
- (41) Jotta yrityksille voidaan turvata tasapuoliset toimintaedellytykset ja kaikkialla unionissa voidaan tarjota samantasoinen mallisuoja, kun rekisteröinnistä ja muista menettelyistä hakijoille koitua rasitus pidetään mahdollisimman pienenä, teollisoikeuksien keskusvirastojen kaikissa jäsenvaltioissa **ja Benelux-maiden teollis- ja tekijänoikeusviraston olisi** rajoitettava viran puolesta tehtävä sisällön perusteellinen tarkastelu koskemaan tässä direktiivissä kattavasti lueteltuja hylkäämisperusteita, kuten Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto (EUIPO) tekee unionin tasolla.

- (42) Jotta voidaan tarjota [...] **muita välineitä** mallioikeuksien mitättömäksi julistamista varten, jäsenvaltioiden olisi **sallittava säätää** mitättömäksi julistamista koskevasta hallinnollisesta menettelystä, joka on tarvittavassa määrin yhdenmukaistettu rekisteröityihin EU-malleihin unionin tasolla sovellettavan menettelyn kanssa.
- (43) On suotavaa, että jäsenvaltioiden teollisoikeuksien keskusvirastot ja Benelux-maiden teollis- ja tekijänoikeusvirasto tekevät yhteistyötä keskenään ja EUIPO:n kanssa kaikilla mallien rekisteröinnin ja hallinnoinnin osa-alueilla edistääkseen käytäntöjen ja välineiden lähentämistä esimerkiksi luomalla ja päivittämällä yhteisiä tai toisiinsa yhdistettyjä tietokantoja ja portaaletta kuulemisia ja hakuja varten. Jäsenvaltioiden olisi lisäksi varmistettava, että jäsenvaltioiden teollisoikeuksien keskusvirastot ja Benelux-maiden teollis- ja tekijänoikeusvirasto tekevät yhteistyötä keskenään ja EUIPO:n kanssa kaikilla muilla toimintansa aloilla, jotka ovat merkityksellisiä mallien suojaamiseksi unionissa.
- (44) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta eli luoda ja turvata hyvin toimivat sisämarkkinat ja tarvittaessa helpottaa mallioikeuksien rekisteröintiä, hallinnointia ja suojaamista unionissa kasvun ja kilpailukyvyn hyväksi, vaan se voidaan ehdotetun toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla; sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainituissa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

- (45) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725⁹ 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausuntonsa .... päivänä ....kuuta .....
- (46) Velvollisuus saattaa tämä direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä olisi rajoitettava koskemaan ainoastaan niitä säännöksiä, joilla muutetaan direktiivin 98/71/EY sisältöä. Velvollisuus saattaa sisällöltään muuttumattomat säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöä perustuu mainittuun aikaisempaan direktiiviin.
- (47) Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioita velvoittavaan määräaikaan, jonka kuluessa jäsenvaltioiden on saatettava liitteessä I esitetty direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

---

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

1 LUKU
YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla
Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan:
  - a) teollisoikeuksia käsittelevissä jäsenvaltioiden keskusvirastoissa rekisteröityihin malleihin;
  - b) Benelux-maiden teollis- ja tekijänoikeusvirastossa rekisteröityihin malleihin;
  - c) jäsenvaltiossa voimassa olevien kansainvälisten sopimusten nojalla rekisteröityihin malleihin;
  - d) edellä a, b ja c alakohdassa tarkoitettuja mallioikeuksia koskeviin hakemuksiin.

2. Tässä direktiivissä mallin rekisteröintiin sisältyy myös julkistaminen sen jälkeen, kun mallia koskeva hakemus on tehty teollisoikeuksia käsittelevälle virastolle sellaisessa jäsenvaltiossa, jossa mallioikeus tulee voimaan tällaisella julkistamisella.

2 artikla
Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 1) 'keskusvirastolla' mallien rekisteröinnistä vastaavaa jäsenvaltion teollisoikeuksien keskusvirastoa tai **Benelux-maiden teollis- ja tekijänoikeusvirastoa**;
- 2) 'rekisterillä' viraston pitämää mallirekisteriä;
- 3) 'mallilla' tuotteen tai sen osan ulkomuotoa, joka johtuu itse tuotteen ja/tai sen koristelun piirteistä, erityisesti linjoista, ääriviivoista, väreistä, muodosta, pintarakenteesta ja materiaaleista, mukaan lukien näiden ominaispiirteiden kaikenlainen liike, siirtymä tai muu animaatio;
- 4) 'tuotteella' kaikkia teollisesti tai käsityönä valmistettuja tavaroita, lukuun ottamatta tietokoneohjelmia, riippumatta siitä sisältyvätkö ne fyysiseen esineeseen vai ilmenevätkö ne [...] **muussa kuin fyysisessä** muodossa, mukaan lukien:
  - a) pakkaukset, tavarasarjat, [...] **sisä- tai ulkoympäristön** muodostamiseen tarkoitettujen esineiden tilajärjestely ja moniosaiseksi tuotteeksi koottavaksi tarkoitetut osat;
  - b) graafiset teokset tai symbolit, logot, pintakuviot, typografiset kirjasintyyppit ja graafiset käyttöliittymät;
- 5) 'moniosaisella tuotteella' tuotetta, joka koostuu useista osista, jotka voidaan siten korvata tuotteen purkamisen ja uudelleen kokoamisen mahdollistavalla tavalla.

2 LUKU MALLEJA KOSKEVA AINEELLINEN OIKEUS

3 artikla

Suojausvaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on suojattava mallit yksinomaan mallien rekisteröinnillä ja myönnettävä niiden haltijoille yksinoikeudet tämän direktiivin säännösten mukaisesti.
2. Malli suojataan mallioikeudella, jos se on uusi ja luonteeltaan yksilöllinen.
3. Sellaista mallia, jota sovelletaan tai joka sisältyy moniosaisen tuotteen osana olevaan tuotteeseen, pidetään uutena ja luonteeltaan yksilöllisenä ainoastaan:
  - a) jos osa, sen jälkeen, kun se on sisällytetty moniosaiseen tuotteeseen, pysyy näkyvissä tuotteen tavanomaisen käytön aikana, ja
  - b) siltä osin kuin nämä osan näkyvät piirteet itsessään täyttävät uutuuden ja yksilöllisen luonteen vaatimukset.
4. Edellä olevan 3 kohdan a alakohdan mukaisella ”tavanomaisella käytöllä” tarkoitetaan loppukäyttäjän toimesta tapahtuvaa käyttöä, pois luettuna kunnossapito-, huolto- tai korjaustyöt.

4 artikla

Uutuus

Mallia on pidettävä uutena, jos samanlainen malli ei ole saatettu yleisön saataviin ennen rekisteröintihakemuksen tekemispäivää tai etuoikeutta vaadittaessa ennen etuoikeuspäivää. Malleja on pidettävä samanlaisina, jos niiden piirteet eroavat vain epäolennaisilta yksityiskohdiltaan.

5 artikla

Yksilöllinen luonne

1. Mallia on pidettävä luonteeltaan yksilöllisenä, jos asiantuntevan käyttäjän siitä saama kokonaisvaikutelma eroaa kokonaisvaikutelmasta, jonka hän on saanut malleista, jotka on saatettu yleisön saataviin ennen rekisteröintihakemuksen tekemispäivää tai etuoikeutta vaadittaessa ennen etuoikeuspäivää.
2. Yksilöllistä luonnetta arvioitaessa on otettava huomioon mallin luojaan vapaus mallin kehittämisessä.

6 artikla

Julkistaminen

1. Sovellettaessa 4 ja 5 artiklaa mallin on katsottava tulleen saatetuksi yleisön saataviin, jos se on julkaistu rekisteröinnin jälkeen tai muutoin taikka asetettu näytteille tai sitä on käytetty liiketoiminnassa tai se on muulla tavoin julkistettu paitsi silloin, kun nämä toimet eivät kohtuudella olisi voineet tulla unionissa alalla toimivien tahojen tietoon tavanomaisen liiketoiminnan yhteydessä ennen rekisteröintihakemuksen tekemispäivää tai etuoikeutta vaadittaessa ennen etuoikeuspäivää. Mallin ei kuitenkaan katsota tulleen saatetuksi yleisön saataviin vain siitä syystä, että se on saatettu kolmannen henkilön tietoon nimenomaisten tai hiljaisten salassapitoehtojen vallitessa.

2. Julkistamisena ei kuitenkaan pidetä 4 ja 5 artiklaa sovellettaessa sitä, että julkistettu malli, joka on identtinen tai ei yleisvaikutelmaltaan eroa mallista, jolle haetaan jäsenvaltiossa rekisteröityä mallia koskevan oikeuden mukaista suojaa, on saatettu yleisön saataviin:
  - a) mallin luoja, hänen oikeudenomistajansa taikka kolmannen henkilön toimesta mallin luoja tai hänen oikeudenomistajansa antamien tietojen tai suorittamien toimenpiteiden nojalla; sekä
  - b) 12 kuukauden aikana ennen rekisteröintihakemuksen tekemispäivää tai etuoikeutta vaadittaessa ennen etuoikeuspäivää.
3. Edellä olevaa 2 kohtaa sovelletaan myös, jos malli on saatettu yleisön saataviin mallin luojaan tai hänen oikeudenomistajaansa kohdistuneen väärinkäytöksen seurauksena.

7 artikla

Teknisen käyttötarkoituksen mukaan määräytyvät mallit sekä liitososien mallit

1. Mallioikeutta ei myönnetä tuotteen ulkoasun niille piirteille, jotka määräytyvät pelkästään tuotteen teknisen käyttötarkoituksen mukaan.
2. Mallioikeutta ei myönnetä tuotteen ulkoasun niille piirteille, jotka on välttämättä toisinnettava tarkalleen saman muotoisina ja kokoisina, jotta tuote, johon malli sisältyy tai johon sitä sovelletaan, voitaisiin mekaanisesti liittää toiseen tuotteeseen tai asentaa siihen, sen ympärille tai sitä vasten siten, että kumpikin tuote toimii tarkoitettulla tavalla.
3. Huolimatta siitä, mitä 2 kohdassa säädetään, mallioikeus voidaan 4 ja 5 artiklassa säädetyillä edellytyksillä myöntää mallille, joka sallii keskenään vaihdettavissa olevien tuotteiden monenlaisen kokoamisen tai liittämisen moduulijärjestelmäksi.

8 artikla

Yleisen järjestyksen tai hyvien tapojen vastaiset mallit

Mallioikeutta ei myönnetä malliin, joka on yleisen järjestyksen tai hyvien tapojen vastainen.

9 artikla

Suojan laajuus

1. Mallioikeuden antaman suojan piiriin kuuluvat kaikki mallit, joista asiantunteva käyttäjä ei saa erilaista yleisvaikutelmaa.
2. Suojan laajuutta arvioitaessa on otettava huomioon mallin luojaan vapaus mallinsa kehittämisessä.

10 artikla

Suojan alkaminen ja voimassaoloaika

1. [...] Mallioikeuden [...] suoja syntyy, kun virasto rekisteröi sen.
2. [...] Malli rekisteröidään viisivuotiskauden ajaksi rekisteröintihakemuksen tekemispäivästä laskettuna. Oikeudenhaltija voi uusida [...] **rekisteröinnin 32 artiklan mukaisesti** yhdeksi tai useammaksi viisivuotiskaudeksi, yhteensä enintään 25 vuodeksi rekisteröintihakemuksen tekemispäivästä.

11 artikla

Oikeus rekisteröityyn malliin

1. Oikeus rekisteröityyn malliin kuuluu mallin luojalta tai hänen oikeudenomistajalleen.
2. Jos mallin luoja on kaksi tai useampia henkilöitä, oikeus rekisteröityyn malliin kuuluu heille yhdessä.
3. Jos mallin on kuitenkin luonut työntekijä hoitaessaan tehtäviään tai noudattaessaan työnantajansa ohjeita, **oikeus rekisteröityyn malliin kuuluu työnantajalle**, ellei **asianomaisten osapuolten välillä toisin sovita** tai kansallisessa lainsäädännössä toisin säädetä.

12 artikla

Mallin rekisteröityä haltijaa suosiva oletama

Henkilön, jonka nimissä mallioikeus on rekisteröity, tai ennen rekisteröintiä sen henkilön, jonka nimissä hakemus on tehty, katsotaan olevan henkilö, joka on oikeutettu toimimaan kaikissa viraston menettelyissä sillä alueella, jolla suojaa haetaan, sekä kaikissa muissa menettelyissä.

13 artikla

Rekisteröintihakemuksen hylkäämisperusteet

1. Mallin rekisteröinti on evättävä, jos:

- a) kyseessä ei ole malli 2 artiklan ensimmäisen kohdan 3 luetelmakohdassa tarkoitettussa merkityksessä;
- b) malli ei täytä 8 artiklan edellytyksiä [...];

ba) *(siirretty 14 artiklan 1 kohdan g alakohdasta)* **malli merkitsee jonkin teollisoikeuksien suojelemista koskevan Pariisin yleissopimuksen 6 b artiklassa luetellun kohteen asiatonta käyttöä, paitsi jos toimivaltaiset viranomaiset ovat antaneet luvan rekisteröinnille.**

1 a. **Mikä tahansa jäsenvaltio voi säätää, että mallilta on evättävä rekisteröinti, jos malli merkitsee muiden kuin Pariisin yleissopimuksen 6 b artiklassa lueteltujen ja kyseisessä jäsenvaltiossa erityisen julkisen edun kannalta tärkeiden ansiomerkkien, tunnuskuvien ja vaakunoiden asiatonta käyttöä, paitsi jos toimivaltainen viranomainen on antanut luvan rekisteröinnille jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti.**

1 b. **Mikä tahansa jäsenvaltio voi säätää, että mallilta on evättävä rekisteröinti, jos se sisältää täydellisen tai osittaisen toisinnon kansallista etua koskevasta kulttuuriperintöön kuuluvasta elementistä.**

14 artikla

Mitätöinnin perusteet

1. Jos malli on rekisteröity, mallioikeus on julistettava mitättömäksi seuraavissa tilanteissa:

- a) kyseessä ei ole malli 2 artiklan ensimmäisen kohdan 3 luetelmakohdassa tarkoitetussa merkityksessä;
- b) malli ei täytä 3–8 artiklassa säädettyjä edellytyksiä;

ba) malli on rekisteröity 13 artiklan 1 kohdan ba alakohdan tai 13 artiklan 1 a alakohdan vastaisesti;

- c) [...] mallioikeuden haltijalla ei ole oikeutta siihen asianomaisen jäsenvaltion lain nojalla;
- d) [...] malli on ristiriidassa aikaisemman mallin kanssa, joka on saatettu yleisön saataviin **ennen** rekisteröintihakemuksen tekemispäivää **tai sen jälkeen** taikka, jos vaaditaan etuoikeutta, [...] mallin etuoikeuspäivän jälkeen, **ja joka on suojattu edellä mainittua päivää aikaisemmasta päivästä lähtien**
  - i) rekisteröidyn EU-mallin tai rekisteröityä EU-mallia koskevan hakemuksen perusteella edellyttäen, että se rekisteröidään;
  - ii) asianomaisen jäsenvaltion myöntämän rekisteröidyn mallioikeuden tai tällaista oikeutta koskevan hakemuksen perusteella edellyttäen, että se rekisteröidään;
  - iii) sellaisten kansainvälisten järjestelyjen nojalla rekisteröidyllä mallioikeudella, jotka ovat voimassa asianomaisessa jäsenvaltiossa, tai tällaista oikeutta koskevalla hakemuksella edellyttäen, että se rekisteröidään;

- e) myöhemmässä mallissa käytetään erottavaa merkkiä ja merkkiä koskevassa unionin tai asianomaisen jäsenvaltion lainsäädännössä annetaan merkin haltijalle oikeus kieltää tällainen käyttö;
- f) malli merkitsee asianomaisen jäsenvaltion tekijänoikeuslainsäädännön nojalla suojatun teoksen luvaton käyttöä [...].
- g) *Poistettu (siirretty 13 artiklan 1 **kohdan** ba alakohtaan)*

1 a. Jos malli on rekisteröity, mikä tahansa jäsenvaltio voi säätää, että mallioikeus julistetaan mitättömäksi, jos se sisältää täydellisen tai osittaisen toisinnon kansallista etua koskevasta kulttuuriperintöön kuuluvasta elementistä.

2. Edellä 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuihin mitättömyysperusteisiin voivat vedota seuraavat tahot:

- a) kaikki luonnolliset tai oikeushenkilöt;
- b) kaikki ryhmittymät tai elimet, jotka on perustettu valmistajien, tuottajien, palvelujen tarjoajien, kauppiaiden tai kuluttajien etuja edustamaan, jos kyseinen ryhmittymä tai elin voi omissa nimissään esiintyä kantajana tai vastaajana oikeudenkäynneissä siihen sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.

2 a. (siirretty 5 kohdasta) Edellä 1 kohdan ba alakohdassa tarkoitettuun mitättömyysperusteeseen saa vedota vain henkilö tai taho, jota asiaton käyttö koskee.

3. Edellä 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuun mitättömyysperusteeseen saa vedota vain henkilö, jolla on oikeus mallioikeuteen asianomaisen jäsenvaltion lain nojalla.

4. Edellä 1 kohdan d, e ja f alakohdassa tarkoitettuihin mitättömyysperusteisiin saavat vedota vain seuraavat tahot:
- a) **aikaisemman** oikeuden hakija tai haltija;
  - b) henkilöt, joilla on unionin lainsäädännön tai asianomaisen jäsenvaltion lainsäädännön nojalla oikeus käyttää kyseisiä oikeuksia;
  - c) käyttöluvan haltija, jolle [...] **aikaisemman oikeuden** haltija on antanut luvan.
5. *poistettu (siirretty 2 a kohtaan)*
6. Mallioikeutta ei voida julistaa mitättömäksi, jos jonkin 1 kohdan d–f [...] alakohdassa tarkoitetun oikeuden hakija tai haltija antaa nimenomaisen suostumuksensa kyseisen mallin rekisteröinnille ennen mitättömäksi julistamista koskevan vaatimuksen tai vastakanteen esittämistä.
7. Mallioikeus voidaan julistaa mitättömäksi, vaikka se on lakannut tai siitä on luovuttu.

15 artikla

Suojan kohde

Suoja annetaan niille rekisteröidyn mallin ulkoasun piirteille, jotka esitetään näkyvästi rekisteröintihakemuksessa.

16 artikla

Mallioikeudesta johtuvat oikeudet

1. Mallin rekisteröinti antaa sen haltijalle yksinoikeuden käyttää sitä ja estää kaikkia kolmansia henkilöitä käyttämästä sitä ilman mallioikeuden haltijan lupaa.
2. Erityisesti seuraavat voidaan kieltää 1 kohdan nojalla:
  - a) sellaisen tuotteen, johon kyseinen malli sisältyy tai johon sitä sovelletaan, valmistaminen, tarjoaminen, markkinoille saattaminen tai käyttäminen;
  - b) edellä a alakohdassa tarkoitetun tuotteen maahantuonti tai maastavienti;
  - c) edellä a alakohdassa tarkoitetun tuotteen varastointi edellä a ja b alakohdassa mainittuihin tarkoituksiin;
  - d) mallin tallentavan välineen tai ohjelmiston luominen, lataaminen, kopiointi ja jakaminen tai jakelu muille, jotta a alakohdassa tarkoitettu tuote voidaan valmistaa.

3. [...] Rekisteröidyn mallioikeuden haltijalla on oikeus estää kaikkia kolmansia osapuolia tuomasta kaupankäynnissä kolmansista maista siihen jäsenvaltioon, jossa malli on rekisteröity, tuotteita, joita ei luovuteta vapaaseen liikkeeseen kyseisessä jäsenvaltiossa, jos malli sisältyy identtisenä kyseisiin tuotteisiin tai mallia sovelletaan niihin tai mallia ei voi olennaisilta ominaisuuksiltaan erottaa tällaisista tuotteista eikä lupaa ole annettu.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu oikeus raukeaa, jos sen menettelyn kuluessa, jossa ratkaistaan, onko rekisteröityä mallia loukattu, ja joka on käynnistetty asetuksen (EU) N:o 608/2013 mukaisesti, tuotteiden ilmoittaja tai haltija esittää näyttöä siitä, että rekisteröidyn mallioikeuden haltijalla ei ole oikeutta kieltää tuotteiden saattamista markkinoille lopullisessa määräraamassa.

17 artikla

Pätevyysolettama

1. Loukkausta koskevissa kanteissa on oletettava rekisteröidyn mallioikeuden haltijan eduksi, että 3–8 artiklassa vahvistetut rekisteröidyn mallioikeuden oikeudellista pätevyyttä koskevat vaatimukset täyttyvät **ja mallioikeutta ei ole rekisteröity 13 artiklan 1 kohdan ba alakohdan vastaisesti.**
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu pätevyysolettama on voitava kumota asianomaisen jäsenvaltion lainkäyttöalueella saatavilla olevin menettelyllisin keinoin, vastakanteet mukaan lukien.

18 artikla

Mallioikeudesta johtuvien oikeuksien rajoittaminen

1. Mallin rekisteröinnistä johtuvia oikeuksia ei voida käyttää seuraavissa:
  - a) yksityiset ja muut kuin kaupallisessa tarkoituksessa toteutetut toimet;
  - b) kokeellisissa tarkoituksissa toteutetut toimet;
  - c) toisintaminen lainausten ottamiseksi tai opetustarkoituksiin;
  - d) toimet, joiden tarkoituksena on tunnistaa tuote mallioikeuden haltijan tuotteeksi tai viitata siihen;
  - e) toimet, jotka on toteutettu kommentointia, kritiikkiä tai parodiaa varten;
  - f) varusteet, jotka ovat toiseen maahan rekisteröidyissä aluksissa tai ilma-aluksissa näiden tullessa tilapäisesti asianomaisen jäsenvaltion alueelle;
  - g) tällaisten alusten korjausta varten asianomaiseen jäsenvaltioon tuodut varaosat ja tarvikkeet;
  - h) tällaisille aluksille suoritettavat korjaukset.
2. Edellä olevia 1 kohdan c, d ja e alakohtaa sovelletaan ainoastaan, jos toimet ovat hyvän kauppataivan mukaisia eivätkä kohtuuttomasti haittaa mallin tavanomaista hyödyntämistä, ja kun c alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa mainitaan sen tuotteen alkuperä, johon malli sisältyy tai johon mallia sovelletaan.

19 artikla

Korjauslauseke

1. Suojaa ei myönnetä rekisteröidylle mallille, joka muodostaa sellaisen moniosaisen tuotteen osan, jonka ulkoasusta kyseisen osan malli on riippuvainen, ja jota käytetään 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla yksinomaan kyseisen moniosaisen tuotteen korjaamiseen sen alkuperäisen ulkoasun palauttamiseksi.
2. Moniosaisen tuotteen osan valmistaja tai myyjä ei voi vedota 1 kohtaan, jos hän ei ole asianmukaisesti ilmoittanut kuluttajille moniosaisen tuotteen korjaamiseen käytettävän tuotteen **kaupallista** alkuperää tuotteen selkeällä ja näkyvällä merkinnällä tai muussa asianmukaisessa muodossa, jotta kuluttajat voivat tehdä tietoon perustuvan valinnan sellaisten keskenään kilpailevien tuotteiden välillä, joita voidaan käyttää korjaukseen.
3. Jos tämän direktiivin **tullessa voimaan** ajankohtana jäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä säädetään 1 kohdassa tarkoitettujen mallien suojasta, kyseisen jäsenvaltion on 1 kohdasta poiketen säädettävä, että niiden mallien suoja, joiden rekisteröintiä on haettu ennen tämän direktiivin voimaantuloa, jatkuu ... [*Julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä = kymmenen vuotta tämän direktiivin voimaantulosta*] asti.

20 artikla

Oikeuksien sammuminen

Mallin rekisteröinnistä johtuvat oikeudet eivät koske sellaiseen tuotteeseen liittyviä toimia, johon sisältyy mallioikeuden suojan piiriin kuuluva malli tai johon sovelletaan tällaista mallia, jos mallin haltija on saattanut tuotteen unionissa markkinoille tai jos tämä on tapahtunut hänen suostumuksellaan.

21 artikla

Rekisteröidyn mallioikeuden aiempaan käyttöön perustuva oikeus

1. Millä tahansa kolmannella osapuolella on aiempaan käyttöön perustuva oikeus, kun osapuoli voi osoittaa aloittaneensa vilpittömässä mielessä ennen rekisteröintihakemuksen tekemispäivää tai etuoikeutta vaadittaessa ennen etuoikeuspäivää kyseisessä jäsenvaltiossa sellaisen rekisteröidyn mallioikeuden suojan piiriin kuuluvan mallin käytön, jota ei ole jäljennetty suojatusta mallista, tai tehneensä vakavia ja tosiasiallisia valmisteluja sen käytön aloittamiseksi.
2. Aiempaan käyttöön perustuva oikeus antaa kolmannelle henkilölle oikeuden hyödyntää mallia siinä tarkoituksessa, johon hän on alkanut sitä käyttää tai jota varten hän on tehnyt vakavia ja tosiasiallisia valmisteluja ennen rekisteröityä mallia koskevan hakemuksen tekemispäivää tai etuoikeuspäivää.

22 artikla

Suhde muihin suojamuotoihin

Tämän direktiivin säännökset eivät rajoita niiden unionin [...] oikeuden säännösten soveltamista, jotka koskevat rekisteröimättömiä malleja, **taikka niiden unionin oikeuden tai kyseessä olevan jäsenvaltion lainsäädännön säännösten soveltamista, jotka koskevat** tavaramerkkejä ja muita erottavia merkkejä, patenteja ja hyödyllisyysmalleja, kirjasinlajeja, siviilioikeudellista vastuuta tai vilpillistä kilpailua.

23 artikla

Suhde tekijänoikeuteen

Tämän direktiivin mukaisesti jäsenvaltiossa tai jäsenvaltion osalta rekisteröityä mallia koskevalla oikeudella suojattu malli voidaan suojata myös tekijänoikeudella siitä päivästä lähtien, jona malli on luotu tai saatettu johonkin muotoon, sillä edellytyksellä, että [...] tekijänoikeuslainsäädännön vaatimukset täyttyvät.

24 artikla

Rekisteröintitunnus

Rekisteröidyn mallioikeuden haltija voi ilmoittaa yleisölle, että malli on rekisteröity, esittämällä siinä tuotteessa, johon malli sisältyy tai johon sitä sovelletaan, ympyrän sisällä olevan D-kirjaimen. Tällaiseen mallia koskevaan ilmoitukseen voidaan liittää mallin rekisteröintinumero tai hyperlinkki rekisteriin tehtyyn mallia koskevaan merkintään.

LUKU 3 MENETTELYT

25 artikla

Hakemusta koskevat vaatimukset

1. [...] Mallin **rekisteröintiä** koskevaan hakemukseen on sisällytettävä vähintään kaikki seuraavat:
  - a) rekisteröintipyyntö;
  - b) hakijan tunnistetiedot;
  - c) **riittävän selkeä** mallia esittävä toisintamiskelpoinen kuva, jonka avulla voidaan erottaa selvästi kaikki yksityiskohdat, joille suojaa haetaan, ja joka mahdollistaa julkaisemisen **ja jonka avulla voidaan määrittää se kohde, jolle suojaa haetaan**;
  - d) niiden tuotteiden nimikkeet, joihin malli aiotaan sisällyttää tai joihin sitä aiotaan soveltaa.
2. Mallin rekisteröintiä koskevasta hakemuksesta on suoritettava asianomaisen jäsenvaltion määräämä maksu.
3. Edellä 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettut tuotenimikkeet eivät vaikuta mallisuojan laajuuteen. Tämä koskee myös mallia esittävästä kuvasta annettavaa selittävää kuvausta **ja kaikkia siihen sisällytettyjä sanallisia erottamislausemia**, jos jäsenvaltiossa säädetään tällaisesta kuvauksesta.

26 artikla

Mallia esittävä kuva

1. *Poistettu*
2. **Malli on esitettävä** [...] missä tahansa visuaalisessa esitysmuodossa joko mustavalkoisena tai värillisenä. Mallia esittävä kuva voi olla staattinen, dynaaminen tai animoitu, ja se on toteutettava asianmukaisin keinoin käyttäen yleisesti saatavilla olevaa tekniikkaa, mukaan lukien piirustukset, valokuvat, videot tai tietokonekuvantaminen tai -mallinnus.
3. Mallia esittävään kuvaan on sisällytettävä mallin kaikki ne piirteet, joille suojaa haetaan, yhtenä tai useampana kuvakulmana. Lisäksi voidaan tarjota muunlaisia kuvakulmia, joilla pyritään tarkemmin tuomaan esille mallin erityispiirteet [...].
  - a) *Poistettu*
  - b) *Poistettu*
  - c) *Poistettu*
  - d) *Poistettu*
4. Jos mallia esittävä kuva sisältää erilaisia toisinnoksia mallista tai sisältää useamman kuin yhden kuvakulman, niiden on oltava keskenään johdonmukaisia ja rekisteröinnin kohde määräytyy näiden kuvakulmien tai jäljennösten visuaalisten piirteiden kokonaisuuden mukaisesti.
5. Malli on kuvattava yksinään ilman muita kohteita.

6. Kohde, jolle ei haeta suojaa, on osoitettava visuaalisin erottamislausemin. [...] Tällaisia visuaalisia erottamislausemia on käytettävä johdonmukaisesti.
7. *Poistettu*
8. Jäsenvaltioiden teollisoikeuksien keskusvirastot ja Benelux-maiden teollis- ja tekijänoikeusvirasto tekevät yhteistyötä keskenään ja Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston kanssa laatiakseen yhteisiä standardeja, joita sovelletaan mallia esittäviä kuvia koskeviin vaatimuksiin ja niissä käytettäviin välineisiin, erityisesti käytettävien kuvakulmien tyyppin ja määrän, hyväksyttävien visuaalisten erottamislausemien sekä niiden teknisten eritelmien osalta, jotka koskevat mallien toisintamiseen, tallentamiseen ja arkistointiin käytettäviä keinoja, kuten tähän liittyvien sähköisten tiedostojen muotoa ja kokoa.

27 artikla

Yhteistä rekisteröintiä koskevat hakemukset

Yhteiseen rekisteröityjä malleja koskevaan hakemukseen voidaan yhdistää useita malleja. Tämä mahdollisuus ei edellytä, että tuotteet, joihin mallit on tarkoitus sisällyttää tai joihin niitä on tarkoitus soveltaa, kuuluvat kaikki teollisuusmallien kansainvälisen luokituksen samaan luokkaan.

28 artikla

Hakemispäivä

1. Mallia koskevan hakemuksen tekemispäivä on päivä, jona hakija jättää 25 artiklan 1 kohdan a–c alakohdassa täsmennetyt tiedot sisältävät asiakirjat virastolle.
- 1 a. Hakemispäivä voidaan hyväksyä vaikka yksi tai useampi 26 artiklassa vaadituista seikoista puuttuu, edellyttäen että malli on kokonaisuutena esitetty riittävän selkeästi 25 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla, sanotun kuitenkin rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.**
2. Jäsenvaltiot voivat lisäksi säätää, että hakemuksen tekemispäivän hyväksyminen edellyttää 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun maksun suorittamista.

29 artikla

Sisällön tutkimisen laajuus

Virastojen on rajattava mallihakemuksen rekisteröintikelpoisuuden tarkastelu sen toteamiseen, että 13 artiklassa tarkoitettuja aineellisia hylkäämisperusteita ei esiinny.

30 artikla

Julkaisemisen lykkääminen

1. Rekisteröidyn mallin hakija voi hakemusta tehdessään pyytää, että rekisteröidyn mallin julkaisemista lykätään **korkeintaan** 30 kuukaudella hakemuksen tekemispäivästä, tai jos etuoikeutta on vaadittu, etuoikeuspäivästä lukien.
2. Rekisteröinnin jälkeen mallia, mallia esittävää kuvaa tai mitään hakemukseen liittyvää tiedostoa ei anneta yleisesti tarkastettavaksi, ellei kolmansien osapuolten oikeutettuja etuja turvaavan kansallisen lainsäädännön säännöksistä muuta johdu.
3. Rekisteröidyn mallin julkaisemisen lykkäämisestä on julkaistava maininta.
4. Lykkäysajan päättyessä, tai oikeudenhaltijan pyynnöstä aikaisempaan ajankohtana, virasto saattaa yleisesti tarkastettavaksi kaikki sen rekisteriin tehdyt merkinnät ja hakemukseen liittyvän aineiston, ja julkaisee rekisteröidyn mallin.

4 a. Oikeudenhaltija voi estää 4 kohdassa tarkoitetun rekisteröidyn mallin julkaisemisen esittämällä rekisteröidystä mallista luopumista koskevan pyynnön.

4 b. Poiketen siitä, mitä 4 ja 4 a kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat säätää, että virasto julkaisee rekisteröidyn mallin ainoastaan oikeudenhaltijan pyynnöstä. Jos jäsenvaltio säätää julkaisumaksun maksamisesta, tällaisen maksun vastaanottamista voidaan pitää tämän kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettuna pyyntönä.

31 artikla

Mitättömäksi julistamista koskeva menettely

1. Jäsenvaltiot [...] **voivat** säätää tehokkaasta ja nopeasta hallinnollisesta menettelystä, jota noudatetaan jäsenvaltioiden keskusvirastoissa haettaessa rekisteröityä mallia koskevan oikeuden julistamista mitättömäksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta osapuolten oikeutta hakea muutosta tuomioistuimissa.
2. **Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa** mitättömäksi julistamista koskevassa hallinnollisessa menettelyssä on määrättävä, että mallioikeus julistetaan mitättömäksi ainakin seuraavin perustein:
  - a) mallia ei olisi pitänyt rekisteröidä, koska se ei ole 2 artiklan ensimmäisen kohdan 3 alakohdassa säädetyn määritelmän tai 3–8 artiklassa vahvistettujen vaatimusten mukainen;
  - aa) mallia ei olisi pitänyt rekisteröidä, sillä sen rekisteröinti on 13 artiklan 1 kohdan b alakohdan vastainen;**
  - b) mallia ei olisi pitänyt rekisteröidä 14 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetun aikaisemman mallin olemassaolon vuoksi.
3. Hallinnollisessa menettelyssä on säädettävä, että [...] seuraavien tahojen on voitava esittää mitättömäksi julistamista koskeva hakemus:
  - a) 2 kohdan a alakohdan tapauksessa 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut henkilöt, ryhmät tai elimet;
  - aa) 2 kohdan aa alakohdan tapauksessa 14 artiklan 2 a kohdassa tarkoitettu henkilö tai yhteisö;**
  - b) 2 kohdan b alakohdan tapauksessa **ainakin** 14 artiklan **4 kohdan a ja b alakohdassa** tarkoitetut henkilöt.

32 artikla

Uudistaminen

1. Mallin rekisteröinti uudistetaan mallioikeuden haltijan tai sellaisen henkilön pyynnöstä, joka on saanut siihen valtuudet lain tai sopimuksen nojalla, edellyttäen, että uudistamismaksut on suoritettu. Jäsenvaltiot voivat säätää, että uudistamismaksusuorituksen vastaanottamisen katsotaan muodostavan tällaisen pyynnön.
2. Virasto [...] **voi** ilmoittaa rekisteröidyn mallioikeuden haltijalle rekisteröinnin voimassaolon päättymisestä vähintään kuusi kuukautta ennen tätä päättymistä.
3. Uudistamispyyntö on toimitettava ja uudistamismaksut suoritettava viimeistään rekisteröinnin voimassaolon päättymistä **edeltävän** kuuden kuukauden **kuluessa**. Pyyntö voidaan kuitenkin vielä toimittaa rekisteröinnin tai myöhemmän uudistamisen voimassaolon päättymistä seuraavan kuuden kuukauden lisämääräajan kuluessa. Uudistamismaksut ja lisämaksu on maksettava tämän lisämääräajan aikana.
4. Kun on kyse useiden mallien yhteisestä rekisteröinnistä, mutta suoritettavat maksut eivät riitä kattamaan kaikkia malleja, joiden uudistamista haetaan, rekisteröinti uudistetaan niiden **mallien osalta, joiden kohdalla on selvää**, [...] että maksetun määrän on tarkoitus kattaa ne.
5. Uudistaminen tulee voimaan voimassaolevan rekisteröinninpäättymistä seuraavana päivänä. Uudistaminen kirjataan rekisteriin.

33 artikla

Yhteydenpito viraston kanssa

Menettelyjen osapuolet tai niiden edustajat, jos sellaisia on nimitetty, nimeävät virallisen osoitteen kaikkea viraston kanssa käytävää yhteydenpitoa varten. Jäsenvaltioilla on oikeus edellyttää, että tällainen virallinen osoite sijaitsee Euroopan talousalueella.

4 LUKU

HALLINNOLLINEN YHTEISTYÖ

34 artikla

Mallien rekisteröintiä, hallinnointia ja mitättömyyttä koskeva yhteistyö

Virastoilla on vapaus tehdä tehokasta yhteistyötä keskenään ja Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston kanssa edistääkseen käytäntöjen ja välineiden lähentämistä mallien tarkastelussa, rekisteröinnissä ja mitättömäksi julistamisessa.

35 artikla

Yhteistyö muilla aloilla

Virastoilla on vapaus tehdä tehokasta yhteistyötä keskenään ja Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston kanssa kaikilla sellaisilla toimialoillaan, joita ei tarkoiteta 34 artiklassa ja jotka ovat merkityksellisiä mallien suojaamiseksi unionissa.

5 LUKU LOPPUSÄÄNNÖKSET

36 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava 2, 3, 6, 10–19, 21, **23–30 ja 32–33** artiklan noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään ...[*Julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä* =[...] **36** kuukautta tämän direktiivin voimaantulosta]. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

Kyseisissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Niissä on myös mainittava, että voimassa oleviin lakeihin, asetuksiin ja hallinnollisiin määräyksiin sisältyviä viittauksia tällä direktiivillä kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän direktiiviin. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään ja miten maininta muotoillaan.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

37 artikla

Kumoaminen

Kumotaan direktiivi 98/71/EY [*Julkaisutoimisto lisää päivämäärän = päivä 36 artiklan 1 kohdassa mainitun päivämäärän jälkeen*], sanotun kuitenkin vaikuttamatta jäsenvaltioiden velvollisuuteen noudattaa liitteessä I olevaa määräaikaa, jonka kuluessa niiden on saatettava siinä mainittu direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän direktiiviin liitteessä II olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

38 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Edellä olevaa 4, 5, 7–9, 20 ja 22 artiklaa sovelletaan [*Julkaisutoimisto lisää päivämäärän = päivä 38 artiklan 1 kohdassa mainitun päivämäärän jälkeen*].

39 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

LIITE I

Määräaika direktiivien saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä (37 artiklassa tarkoitettu)

Direktiivi	Määräpäivä saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä
98/71/EY	28. lokakuuta 2001

LIITE II

VASTAAVUUSTAULUKKO

Direktiivi 98/71/EY	Tämä direktiivi
1 artiklan johdantolause	2 artiklan johdantolause
–	2 artiklan 1 ja 2 kohta
1 artiklan a alakohta	2 artiklan 3 kohta
1 artiklan b alakohta	2 artiklan 4 kohta
1 artiklan c alakohta	2 artiklan 5 kohta
2 artikla	1 artikla
3–10 artikla	3–10 artikla
–	11 ja 12 artikla
11 artikla	13 ja 14 artikla
–	15 artikla
12 artiklan 1 kohta	16 artiklan 1 kohta 2 kohdan a, b ja c alakohta
–	16 artiklan 2 kohdan d alakohta
–	16 artiklan 3 kohta
12 artiklan 2 kohta	–
–	17 artikla

13 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohta	18 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohta
–	18 artiklan 1 kohdan d ja e alakohta
13 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohta	18 artiklan 1 kohdan f, g ja h alakohta
–	18 artiklan 2 kohta
14 artikla	–
15 artikla	20 artikla
–	21 artikla
16 artikla	22 artikla
17 artikla	23 artikla
–	24–35 artikla
18 artikla	–
19 artikla	36 artikla
–	37 artikla
20 artikla	38 artikla
–	Liite I
–	Liite II